

Yttrande ang. detaljplaneförslaget del av Färjestaden 1:153 m fl

Det är nu det ska hända

När vi idag planerar nytt i Färjestaden - bygger nya bostäder och arbetsplatser - är det mer än någonsin tidigare viktigt att vi använder den kunskap som finns om gynnsamma miljöer för framtiden.

- Vad är gynnsamt för ett friskt liv?
- Vad gynnar människors och särskilt barns hälsa?
- Vad gynnar biologisk mångfald?
- Vad hjälper oss att motverka klimat- och naturkris? Vad sparar så mycket kol som möjligt i jorden?
- Vad är gynnsamt för odling av ätliga växter, i förlängningen livsmedelsförsörjningen?

Det finns en hel del kunskap om vad man kan göra:

- Skapa så **få hårdgjorda ytor** som möjligt - lägg inte betong, asfalt eller plast på marken. Odlå i stället hållbara gröna ytor, bland annat med hjälp av **biokol**. Se exempel på gräsplaner för bollspel (som t ex i Simrishamn och Degerfors). Det finns många alternativ.
- Bygg så **energisparande** som möjligt. Gäller både byggnation och boende.
- Använd så **klimatvänliga material** som möjligt. Det byggs nu höghus (t ex i Malmö) i trä med grund utan betong.
- Sätt **solpaneler** där det går.
- Skapa **lokala elsystem** som kan fungera "off-grid".
- Planera och **plantera grönytor** där det går. Alltifrån höga träd till marktäckande växter.
- Gör plats för **kollektivtrafikens** hållplatser, **bil- och cykelpooler** med laddstationer inom bekväma avstånd.
- Skapa utrymme i närheten av bostäderna för **kolonilotter, tillsammansodlingar och lekotoper** (som i t ex Örebro).
- Skapa möjligheter så centralt som möjligt för **kollektiva lokala lösningar** på odling, skörd och handel med allehanda grödor. Närodlad från regenerativa jordbruk, ägg, mjölk, kött (och fisk när Kalmarsunds vatten är acceptabelt rent från övergödningseffekter och gifter.)
- **Skydda våra kustvatten**. Minska övergödning och utsläpp av oljeprodukter särskilt plaster, metaller och organiska "trädgårdsgifter".
- Anlägg fler **våtmarker** för dagvatten och andra tillrinnande vattendrag. Det gynnar biologisk mångfald, ekosystemfunktioner och människors upplevelser av vattenmiljöer.
- Ha en **övergripande "grön" plan** för hela kommunen (gärna hela Öland) för offentlig miljö (som i t ex Lund). **Samarbeta** med grannkommunerna och ideella organisationer mot samma mål.
- Skapa massor med **habitat** för insekter, småkryp, fjärilar och fåglar.
- Låt de naturliga ekosystemen få leva och utvecklas på Öland.
- **Och låt barnen i skolan få lära sig allt detta**. Gör skolgårdarna till goda exempel.

Färjestaden söndag 1 juni 2025

Ölands Naturskyddsförening

Mattias Karlsson
ordförande

Kajsa Grebäck
vice ordförande